

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-92/11-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Střední odborné učiliště lesnické a zemědělské, Rokycany, Mládežníků 228
Sídlo:	Mládežníků 228, 337 01 Rokycany
IČ:	00 077 755
Identifikátor:	600 009 866
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Miroslavem Randlem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň
Místo inspekční činnosti:	Mládežníků 228, 337 01 Rokycany
Termín inspekční činnosti:	7. – 11. února 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaných střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, tj. zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Střední odborné učiliště lesnické a zemědělské, Rokycany, Mládežníků 228 (dále jen škola) vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny. V současné době poskytuje vzdělání v těchto oborech:

- 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů
- 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů
- 33-56-H/001 Truhlář
- 33-56-H/01 Truhlář
- 41-56-H/001 Mechanizátor lesní výroby
- 41-56-H/01 Lesní mechanizátor
- 41-56-E/501 Lesní výroba
- 69-53-H/003 Provoz služeb
- 41-51-H/007 Zemědělec, hospodyňka
- 64-41-L/524 Podnikání

Podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) se vyučuje v 1. a 2. ročníku oborů 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů, 33-56-H/01 Truhlář a 41-56-H/01 Lesní mechanizátor, v ostatních ročnících a oborech podle dobíhajících dokumentů schválených MŠMT ČR.

Výuka probíhá v udržované budově z roku 1906 původní Hospodářské a hospodyňské školy. Teoretické vyučování se uskutečňuje v 9 kmenových a 3 odborných učebnách, vybavených dle zaměření počítači, psacími stroji a trenážery motorových vozidel, a v tělocvičně. Praktické vyučování je realizováno převážně v dílnách areálu školy. K dispozici je zde zámečnická dílna, dílna na opravu mechanizačních prostředků, dílna na obrábění dřeva, dvě truhlářské dílny, dílna na strojní obrábění kovů, kovárna a dílna pro nácvik obsluhy, údržby a oprav motorových pil. Odborný výcvik oboru „Provoz služeb“ se uskutečňuje v budově Domova mládeže v Kotyzově ulici 1026 (dvě cvičné kuchyňky, střížna, učebna šití). V materiálním zabezpečení praktického vyučování nastal ve srovnání s inspekčním zjištěním v roce 2003 pozitivní kvalitativní posun. Pro jednotlivé obory jsou dále využívána smluvní pracoviště v organizacích a soukromých firmách sídlících ve spádové oblasti školy. Žáci vybraných oborů absolvují v rámci studia svářečský kurz (plamenem a v ochranné atmosféře) a získají řidičský průkaz opravňující k řízení osobního automobilu či traktoru.

Ke dni inspekce se v pěti třídách vzdělávalo 123 žáků denního studia, 10 z nich dle individuálního vzdělávacího plánu. Počet žáků se za poslední čtyři roky snížil o více než 30 %. K poklesu dochází jednak z důvodu demografického vývoje, jednak z důvodů sníženého zájmu žáků o nabízené obory a vzdělávání jako takové. Další příčinou úbytku žáků je konkurence škol s příbuznými nebo identickými obory vzdělání v Rokycanech a v Plzni. Kapacita střední školy (385) je tak naplněna jen z 32 %.

Počty žáků významně kolísají i v průběhu školního roku, což způsobuje značné potíže v organizačním a personálním zabezpečení výuky. Např. v průběhu prvního pololetí školního roku 2010/2011 se snížil počet žáků dvou 1. ročníků učebních oborů o 11. Z tohoto důvodu došlo od 1. února 2011 ke sloučení zbývajících žáků 1. ročníku do jedné třídy.

V návaznosti na pokles počtu žáků se za poslední čtyři roky snížil počet učitelů cca o 30 %. Pedagogický sbor tvořilo k termínu inspekce 23 pedagogických pracovníků

(20 učitelů a 3 vychovatelky), 21 z nich odborně kvalifikovaných. Určitým rizikem je jejich průměrný věk (52 let).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Ve třech oborech ukončovaných výučním listem probíhá vzdělávání dle školních vzdělávacích programů, které jsou v souladu s požadavky školského zákona a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Kontrola v době inspekce prokázala, že nedostatky v těchto dokumentech zjištěné Českou školní inspekcí při komparační analýze, byly odstraněny. ŠVP jsou dále podle potřeby inovovány.

Při přijímání uchazečů jsou zachovány rovné podmínky. O postupu při přijímání jsou žáci a jejich zákonní zástupci informováni prostřednictvím webových stránek, propagačních materiálů, při Dnech otevřených dveří a při informativních schůzkách v základních školách.

Organizace vyučování se odvíjí od počtu žáků studujících v jednotlivých oborech. Obory s malým počtem jsou spojovány do jedné třídy. Důsledkem je nejen nestabilita třídních kolektivů a obtíže při výchovném působení třídních učitelů, ale také finanční a organizační náročnost při zajišťování odborného vyučování, při kterém dochází k dělení tříd na málo početné skupiny. Kontrolou dokumentace bylo zjištěno, že třídní kniha LV II oboru 41-56-E/501 Lesní výroba neobsahuje průkazné údaje o poskytovaném vzdělání a jeho průběhu.

Hospitovaná výuka měla rozdílnou úroveň. V polovině hodin převládala pracovní atmosféra, žáci účelně vyhledávali informace v textu a zpracovávali je. Byl jim dán dostatečný prostor pro písemný a ústní projev, jejich aktivitu podporovaly i vhodně zvolené formy práce. Výjimečně bylo zaznamenáno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Ve zbývajících částech sledovaných vyučovacích hodin převažovala frontální výuka, která vzhledem k probíranému učivu nebyla příliš efektivní. Převládala monolog učitele, který žáky nedokázal zaujmout a aktivizovat je. V odborné výuce scházelo využití názorných pomůcek, žáci neměli k dispozici ani učebnice. Výuka v těchto hodinách nebyla podnětná.

Ve druhém pololetí školního roku 2009/2010 prospělo 108 žáků a 10 (8,5 %) neprospělo. Počet zameškaných hodin činil 14881 hodin (126 hodin na žáka), z toho 1067 hodin bylo neomluvených (9 hodin na žáka). Z celkového počtu 118 žáků byla 23 žákům (19,5 %) snížena známka z chování.

Na konci prvního pololetí školního roku 2010/2011 neprospělo nebo nebylo klasifikováno ze 115 žáků denního studia 64 žáků (55,7 %), 21 žákům (18,3 %) byla snížena známka z chování. Z celkového počtu 13263 zameškaných hodin (115,3 hodin na žáka) bylo 926 neomluvených (8,1 na žáka).

Z výše uvedených dat vyplývá, že se škola potýká s vysokou absencí žáků, která se projevuje nejen snížením známek z chování (v případě neomluvené absence), ale následně nehodnocením žáků v řádném termínu na konci pololetí a především ve velmi špatných výsledcích vzdělávání v jednotlivých předmětech. Přijatá opatření se většinou míjejí účinkem, a to i přesto, že výchovný poradce vyvíjí aktivity ke zlepšení tohoto stavu, spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou v oblasti prevence sociálně patologických jevů, organizuje tematické besedy a snaží se o individuální spolupráci s rodiči.

Ve školním roce 2010/2011 konalo závěrečnou zkoušku 24 žáků, 1 z nich prospěl s vyznamenáním, 22 prospělo a 1 neprospěl. Ze 17 žáků dvouletého nástavbového studia oboru Podnikání bylo v řádném termínu k maturitní zkoušce (dále MZ) připuštěno 15 žáků

(1 prospěl s vyznamenáním, 11 prospělo, 3 neprospěli). Žáci, kteří neprospěli, vykonali úspěšně zkoušku v náhradním termínu v září 2010. Dva žáci, kteří nebyli připuštěni k maturitní zkoušce v červnu 2010, konali MZ v září 2010 a neprospěli. Do doby inspekce nepodali žádost o opakování MZ.

Někteří jednotlivci dosáhli úspěchu v odborných dovednostech. Krajské kolo ve svařování o Zlatý pohár Linde bylo zastoupeno dvěma žáky oboru Opravář zemědělských strojů (žák třetího ročníku získal 1. místo v kategorii svařování plamenem a žák druhého ročníku 4. místo v kategorii svařování v ochranné atmosféře). Dobré výsledky zaznamenala škola i ve sportovních soutěžích. V okresním finále MTB Žďár na horských kolech získali žáci 4. až 8. místo, v turnaji sálové kopané obsadilo družstvo školy 4. místo.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Pověřeným pracovníkům postoupil pravomoci odpovídající jejich postavení v organizační struktuře, která koresponduje s velikostí a zaměřením školy. Vzhledem k termínu inspekce (začátek druhého pololetí) nebyla aktualizovaná školní matrika. K doplnění došlo v průběhu inspekce. Kontrolní činnost je plánovaná, ale její účinnost je negativně ovlivněna malou důsledností v prosazování záměrů při vlastní kontrole. Povinná dokumentace je vedena v souladu s požadavky školského zákona kromě třídní knihy LV II .

Na základě analýzy podmínek vzdělávání je objektivně zpracováno vlastní hodnocení školy. V něm jsou uvedeny jak její silné stránky, tak rizika pro další vývoj. Opatření vyplývající ze zjištěného jsou zapracována do dokumentu „Návrh koncepce dalšího rozvoje školy“. Koncepční záměry v oblasti výchovy a vzdělávání se však zatím nedaří realizovat. Přetrvává vysoká absence žáků, jejich fluktuace v průběhu roku, vysoké procento nehodnocených a neprospívajících a počet žáků hodnocených sníženou známkou z chování.

Vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá neplánovitě, řídí se dle momentální potřeby školy (tvorba a zpracování ŠVP, nové maturitní zkoušky, proškolení mistrů odborného výcviku dané zákonem, nové postupy v účetnictví). Přes deklarovaný záměr se v posledních třech letech učitelé nevzdělávali v oblasti zefektivnění a zpestření forem a metod práce.

Klima školy se oproti posledním inspekčním zjištěním zhoršilo, je poznamenáno nejen snižujícím se počtem žáků a jejich nízkou vstupní úrovní, ale také nejednotným a nesystematickým postupem pedagogů v oblasti výchovného působení.

Při spolupráci se zákonnými zástupci je aktivní především škola. Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím žákovských knížek a na rodičovských schůzkách, na nich je však účast rodičů nízká (cca 20 %). Běžná je spolupráce se smluvními podniky, kde žáci vykonávají praktické činnosti, se zřizovatelem, Úřadem práce, ale také s Policií ČR, sociálními kurátory a poradenskými zařízeními.

Materiální podmínky školy umožňují realizaci ŠVP. Velmi dobré je zajištění pro praktickou část výuky. Zlepšilo se vybavení počítači, v porovnání s ostatními školami však stagnuje zvyšování názornosti prostřednictvím další didaktické techniky (pro zefektivnění teoretické výuky chybí dotykové tabule a větší počet dataprojektorů).

Ke zkvalitnění materiálních podmínek jsou využívány také prostředky získané z pronájmu vlastních prostor.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola vykonává svoji činnost v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání ke vzdělávání uplatňuje rovný přístup ke všem uchazečům a postupuje podle platných předpisů.

Školní vzdělávací programy jsou zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a požadavky školského zákona.

Ve vzdělávací oblasti převažuje méně efektivní organizace vyučování. Nedaří se motivovat žáky k vyšší aktivitě a lepším výsledkům, ve výuce využívat účinnější metody a formy práce. Výsledky vzdělávání jsou sledovány a vyhodnocovány, ale stanovená opatření nejsou naplňována.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je nesystematické.

Vybavení školy pro praktickou výuku je věnována stálá pozornost, úroveň vybavení pracovišť je velmi dobrá.

Škola vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků a přijímá opatření k minimalizaci rizikových jevů. Opatření nejsou účinná především v oblasti snižování absence žáků.

ČŠI zjistila nesoulad s ustanovením § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona. Třídní kniha LV II ve školním roce 2010/2011 oboru 41-56-E/501 Lesní výroba neobsahuje průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 21. 3. 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěného nedostatku. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Branská 5, 344 01 Domažlice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Domažlicích dne 17. února 2011

(razítko)

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

Kožíšek v. r.

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka

Majerová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Rokycanech dne 18. února 2011

(razítko)

Ing. Miroslav Randl, ředitel školy

Ing. Randl

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina ze dne 10. dubna 2001 č. j.: H/784/01 včetně dodatků 1 - 5
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. září 2010 čj. 4315/2010-21
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 4. 1. 2011
4. Jmenování do funkce ředitele školy s účinností od 1. října 2001 a Osvědčení o funkčním studiu pro ředitele škol
5. Kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků
6. Celoroční plán výchovné a vzdělávací práce - školní rok 2010/2011
7. Návrh koncepce dalšího rozvoje z 1. 9. 2009
8. Kriteria pro přijetí ke studiu pro školní rok 2011/2012
9. Složka výchovného poradenství včetně minimálního preventivního programu
10. Školní vzdělávací programy zpracované s platností od 1. 9. 2009
11. Inspekční zpráva z roku 2003
12. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2007/2008 -2009/2010
13. Rozvrh hodin ve školním roce 2010/2011
14. Třídní knihy hospitovaných tříd a LV I a LV II
15. Tematické plány hospitovaných předmětů
16. Zápisy z jednání předmětové komise společenskovědní ze dne 26. 8. 2010, 16. 9. 2010, 15. 11. 2010
17. Záznamy z jednání pedagogických rad
18. Školní matrika
19. Vlastní hodnocení školy z 30. září 2009
20. Školní řád pro školní rok 2010/2011
21. Organizační řád školy
22. Celoroční tematický plán 2010/2011

Zpracoval

V Domažlicích dne 17. 2. 2011

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

Kožíšek v. r.

Převzal

V Rokycanech dne 18. 2. 2011

Ing. Miroslav Randl, ředitel školy

Ing. Randl v. r.